

(15)

Ut integre, et sineere intelligatur quid actum sit in Concilio Tridentino de
auctoritate summi Pont. post aduentum Gallorum ita se res habet coram
Deo

Post longam, et molestam de sacris ordinibus disputationem cum speraretur
Canon qui aperte auereret Episcopos constitutos a Christo Presbyteris iure
Divino superiores, post aliquot dilaciones, et post aliquot formulas,
eadem ista formula missa est ab Illmo et Illmo Legatis Illmo Car^o
a Lotharinga. Verum, praeter iam commemoratos ordinum gradus
docet sancta Synodus ^{Ep^{os}} qui a vero Christi Vicario Pont. Rom. in uni-
uersum orbem primatum tenente S. Petri Principis Apostolorum
successore, totiusq^e Ecc^{ae} capiti ac omnium Christianorum Patre, pastore
ac doctore assumuntur a Christo institutos in Ecc^{ae} Catholica praeci-
puum locum obtinere ab eodem Christi Vicario dependentem, cui
in S. Petro pascendi, regendi, et gubernandi universalem eccle-
siam a Dno nro Iesu Christo plena potestas tradita est 207

Ill^{mus} Theologus Parisiensis missis a Christianissimo Rege
tradidit Canonem hunc legendum, et examinandum, si quid
contineret, quod obesset sanae doctrinae.

Illi responderunt sibi non placere, maxime quia summum Po-
tenderetur antea Concilio generalis contra Synodos Constant. et
approbatas, et receptas in Francia

Iste Theologus temere crederetur, Dni Oratores Gallorum ratione
voluerunt audire, et agnoscere per colloquium quod suis Theologis
intererant cum quibusdam Lusitanis

Ex colloquio querebatur an Canon ille merito rejiceretur, et derogaret
Concilijs Constant. et Basiliens. et eorum dogmati de Syno-
dorum auctoritate supra Pont. Lex colloquij erat ne de hoc dogmate

institueretur disputatio, et ut modestè Theologi suas sententias
cerent

Ceperunt Lusitani, et omissis antecedentibus Canonibus solum fun-
arripuerunt qui sic habet. cui in b. Petro pascendi, regendi, et
gubernandi uniuersalem Ecclesiam a Dño nro Jesu Crõ plenè
potestas tradita est

Duo coneluserunt ipsi. Studuerunt ostendere in Patribus, et
quis Concilijs sape summum Pont. uocari Pastorem, aut rectorem
uniuersalis ecclesie, et citauerunt plurima. Ideo contendunt
titulos, et eam potestatem non denegandam summo Pont. cuius pot-
estatem stabilienda est dignitas hoc calamitoso tempore inter tot
zeles. Deinde asseruerunt ex hoc fine non euertere, et enervari
eorum vim, non enim necessaria colligi. Papam praeferrì oportet
grati Concilij si concessus fuerit Pastor, et Pastor uniuersalis
sed et sic sibi non uideri iustam causam repellendi Canonis

Galli ista fere responderunt in summa. Aliud esse iudicium de
Canone, aliud de quibusdam ipsius partibus. totum Canonem,
integrum, in antiquis Patribus, et concilijs nunq̃ legi dixerunt.
Quod uero per eum Conciliorum potestas imminezeretur tribus mo-
di sequere. Primum, quia esset conditus fies Canon Florentia, cum
tam nullum esset Concilium post recessum Graecorum ab Eugenio
ad destruenda Concilia Constant. et Basiliens. quae definiuerant
esse obnoxiam Concilio generali: ideo ex intentione eius qui con-
apparet Canon repugnare auctoritati Conciliorum. Secundo
quia iam edocti essemus de abusu finis Canonis. Nam uiri
qui mordicus tuentur Papam omnia posse supra Ecclesiam con-
gatum nullum proferunt fortius arguementum ad confirmandam
suam opinionem, quam ex hoc Canone, et ex contentis in ipso

quos sicut Caietanus, Puffinus, Franc. Torrensus et alij. Ideo
 Galli & Belgae moderate rogabant Roman. Regis sui Oratores ut
 viderent ne in praevudicium Regni; et totius Ecclie approbaretur
 a Synodo Tridentina tam manifestus abusus qui per scriptores
 quosdam quotidie magis invalescebat contra Synodos Constan.
 et Basilien. maxime cum plura in isto Canone ascriberentur
 S. D. N. quam esset ausus Eugenius sibi sumere Florentia
 ut patet ex collatione utriusq. Canonis Tertio adungebant
 Galli multa verba posita in Canone etiam tantum latine intelli
 genti non afferre alium sensum quam Patam esse supra Conc.
 Nam quid latine significat primatum habere in totum orbem, quam
 habere principatum supra, aut contra totum orbem? Nam aliter
 latine exponi non potest

Etiam ex hoc grece dicendi. Papa habet plenam potestatem regem,
 di, gubernandi, et pacendi uniuersalem Ecclesiam probabiliter
 inferri Patam esse supra Conc. Nam qui regit, et gubernat
 habeat iurisdictionem necesse est supra id quod regit, et guber,
 nat, alioqui deessent ei necessaria ad bonum, et legitimum re,
 gimen.

Postea admonebant uereri se ne comprobato hoc Canone frustra
 postea ageretur de reformatione, cum omnia acta Concilij redige,
 rentur in potestatem Pontificis saltem apparenter et probabi
 liter ex hoc Canone. Scandalosum addebant fore Pontifici
 et Conc. his periculosissimis temporibus ut titulos eumulare
 quasi illos ambiret Papa, et Conciliam eos illi detulerit per
 assentationem, aut seruitutem. Sufficere existimabant si ea
 tribuerentur sanctiss. dno nro quibus salua esset sua sanditas
 ab erroribus haereticos, ut si diceretur Christi in terris Vicarium
 Petri successor et primatum tenens in uniuersali Ecclesia

aut in uniuersas Ecclesias. his enim uerbis damnari omnes
haereses contra sedem Apostolicam, neq[ue] aperte per speciem
refutandi haereses introducere aut stabilire abusus

Ad proposita, et allegata per Lusitanos dixerunt Galli, illos
iniquis facere qui a toto Canone ad particulam de rectoribus uniuersalis
Ecc[lesi]e deuenissent. Nam de uita quaeri non de parte.

Secundo multos locos ab illis contorquere, aut etiam falso citare
Tertio aliud esse Pastorem uniuersalis Ecc[lesi]e, aliud plenam
potestatem regendi Ecc[lesi]am obtinere. illud a Lusitanis ualde

hoc silentio praeteriri, et tamen extorqueri. Quarto, se scire
sape summum Pontificem appellatum obiter et honoris causa

pastorem, aut rectorem uniuersalis Ecc[lesi]e sed nusq[ue] aperte
finitum ab ullo legitimo Cone. ut sic de iure nominetur, et ut

ex tali titulo sibi uendicaret omnimodam potestatem supra
uniuersalem Ecc[lesi]am: immo Balthasar Cone. ubi ea de re qua-

situm est noluisse illi deferre hunc titulum nisi cum expositione
et expressa modificatione, qua cum hoc titulo subijceret Pon-

tificem uniuersali Ecc[lesi]e

Postremo concluderunt Galli se agnoscere plerunq[ue] Papam rectoribus
et Pastorem uniuersalis Ecc[lesi]e dictum, et in bono sensu esse
appellari debere sed non decere Synodum generalem in suis de-

cretis ambigua collocare, et quae tam ceperunt a scriptura
trahi in abusum. Ita enim D. Gregorius propter abusum

etiam prohibuit se aut alium uniuersalem Episcopum, aut
uniuersalis Ecc[lesi]e Episcopum notari quodamuis sciret et

antecessores ita saepe nominatos, et sibi deberi rem his uerbis
comprehensam modo bene intellectam, sed abhorruit cum

animaduertisset Joannem ~~Constantinopolitani~~ ¹⁰³ ~~hanc~~ ⁷⁴ hoc sibi
cognomen arrogasse ut aly omnibus dominaretur. et
ut aly Episcopatum detraheret ac sibi uni asservaret.
Eisdem ob causas ~~Constantinensis~~ ^{Constantinensis} Synodus Primatei
res Patrum scribi cum passim Patriarchæ nomine Græco idem
significante dicerentur. Nunc aut sciunt omnes a multis etiam
defendi nullius virtutis esse uniuersos Epôs congregatos si cum
Sanctiss: dno aro conferantur, nullum nisi Petrum a Crô
Epôm creatum, et uni, ac successoribus solis Episcopatum donatû
a Crô. aly uerò non nisi per ipsum. hoc ostendit pro-
positus Canon cum ait locum, et potestatem Episcopalem
dependentem a summo Pontifice, Qui cum sunt ipsimet
abusus propter quos nomen uniuersalis noluit D. Gregorius
cuq; tribui. censuerunt humillimè Galli Theologi ab hoc
gno dicendi abstinendum. Existimarunt insuper a phorem
his miseris temporibus ad conciliandos sedis Ap: inimicos
a D. Gregorio titulum serui seruorum Dei substitutum in
locum uniuersalis Episcopi

Non itaq; sue sanctitati quicq; imminutum uolunt, in cuius obe-
dientia semper ex animo uixerunt in eadem per Dei gratiam
emorituri. Non negant legi Papam rectorem uniuersalis ecc:æ
Non negant ita a Cn: ita honorari posse, et oportere, sed sup-
plicent cum omni submissione ne per sanctam Synodum
Tridentinam Canon Florentinus comprobetur, et sanctum, ec-
clesiæq; pernecessarium Decretum Constant. et Basilien' Sy-
nodorum ex opposito tollatur, et statuantur uerba, aut cogno-
mina quibus abusus iam nimium progressi, et adaucti accrescant

